

Школска 2018/2019. година
Окружно (градско) такмичење ученика основних школа
из српског језика и језичке културе

VIII разред

Шифра: _____

Бр.	Питања	Поени
1.	Разврстај језике према групи којој припадају: српски, македонски, чешки, украјински, словеначки, пољски јужнословенски: _____ источнословенски: _____ западнословенски: _____	
2.	Којој породици језика припадају француски, шпански и португалски језик? а) германској б) словенској в) романској г) келтској Заокружи слово испред тачног одговора.	
3.	Током каснијег средњег века, поред српскословенског, све чешће се користио и српски народни језик, и то посебно у писању: а) приватних писама б) богослужбених књига в) повеља и закона Заокружи слова испред тачних одговора.	
4.	Допуни реченицу: Захарије _____ је 1768. године објавио Славено-србски _____.	
5.	Сава Мркаљ је објавио књигу под називом „Сало дебелога јера либо азбукопротрес“: а) пре него што је Вук објавио своју Писменицу б) истовремено када је и Вук објавио своју Писменицу в) након што је Вук објавио своју Писменицу Заокружи слово испред тачног одговора.	
6.	Подела дијалеката на старије и млађе заснива се на: а) разликама у акценатском систему б) разликама у падежном систему в) разликама у лексичком благу г) разликама у реду речи у реченици Заокружи слова испред тачних одговора.	
7.	Напиши ијекавске облике следећих речи: ЛЕТО: _____, ПРОЛЕЋЕ: _____, ЛЕЧИТИ: _____, ЛЕКАР: _____	
8.	Напиши номинатив множине именица: свитац _____, свитац _____, талац _____, зналац _____	
9.	Заокружи слово испред пара речи у којима је акценат на истом слогу: а) другар, другарство б) телефон, телефонирати в) порука, поручити г) предавач, предавање	

Бр.	Питања	Поени
10.	Допуни реченице одговарајућим обликом придевске упитно-односне заменице КОЈИ. Не знам како се зове филм _____ сам синоћ гледао. Сваки човек _____ сам срео у парку носио је шешир. То је догађај _____ се и данас добро сећам. Задњи је ушао Милан, _____ и иначе увек касни.	
11.	Нисам желео да се задржавам, поседео сам десетак минута, разменио пар речи са неколико гостију и на одласку обећао да ћу се чешће јављати. Глаголе из реченице препиши у облику инфинитива на одговарајућу линију. СВРШЕНИ ГЛАГОЛИ: _____ НЕСВРШЕНИ ГЛАГОЛИ: _____	
12.	Заокружи слова испред реченица са повратним глаголима: а) Фрак се облачи само за посебне пригоде. б) Ружно је када се шминка неукусно користи. в) Увек се неко обрадује снегу. г) Штетно је да се купамо претоплом водом.	
13.	Подвуци непроменљиве речи: Наравно да ти нисам могла одговорити на поруку кад сам била у купатилу.	
14.	У сваком низу подвуци речи у којима се јавља исти корен: седиште, просед, седам (број), председник _____ диригент, додир, дирљив, директор мостарина, лакомост, премостити, мостоградња	
15.	Подвуци речи које су настале извођењем: ватрица ватреност ватра ватромет ватрен	
16.	Заоружи слово испред реченице у којој је глагол БИТИ центар глаголске синтагме: а) Нисте решили ни ове проблеме о којима расправљамо, а вас већ брину они будући. б) Будући изненађена таквим понашањем, Наташа није одмах реаговала на његов испад. в) И сви будући радови треба да буду усклађени са грађевинским прописима.	
17.	Толико смо се посветили том напуштеном штенету да смо, бринући о њему, скоро заборавили на своје проблеме. Подвуци зависну реченицу. Она је по значењу _____ зависна реченица.	
18.	Прецизно одреди функцију коју у главној реченици има изрична зависна реченица у примеру: Није могла да крене на посао јер је на вестима чула да се на мосту догодио ланчани судар. Има функцију _____	
19.	Заокружи слово испред реченице у којој се зависне реченице налазе у раставном односу: а) Пре спавања обично читам или слушам радио. б) Или ћеш ме послушати или се све ово неће добро завршити. в) Много волим недељом да шетам по шуми или идем на пецање. г) Или хоће да нас превари или не зна да је погрешно.	
20.	Потенцијалом се не означава: а) могућност вршења радње б) жеља за извршењем радње в) спремност или намера да се радња изврши г) истовременост радње са тренутком говорења Заокружи слово испред тачног одговора.	

Прегледао: _____

Укупно поена: _____

Школска 2018/2019. година
ОКРУЖНО (ГРАДСКО) ТАКМИЧЕЊЕ УЧЕНИКА ОСНОВНИХ ШКОЛА
ИЗ СРПСКОГ ЈЕЗИКА И ЈЕЗИЧКЕ КУЛТУРЕ
РЕШЕЊА
VIII разред

1. јужнословенски: српски, македонски, словеначки
источнословенски: украјински
западнословенски: чешки, пољски
2. в)
3. а), в)
4. Орфелин   магазин
5. а)
6. а), б)
7. љето, прољеће, лијечити, лекар
8. свици, свици, таоци, зналци
9. г)
10. Не знам како се зове филм КОЈИ сам синоћ гледао.
Сваки човек КОЈЕГ(А)/КОГ(А) сам срео у парку носио је шешир.
То је догађај КОЈЕГ(А)/КОГ(А) се и данас добро сећам.
Задњи је ушао Милан, КОЈИ и иначе увек касни.
11. СВРШЕНИ: поседети, разменити, обећати
НЕСВРШЕНИ: желети, задржавати (се), јављати (се)
12. в), г)
13. Наравно да ти нисам могла одговорити на поруку кад сам била у купатилу.
14. седиште, просед, седам (број), председник   диригент, додир, дирљив, директор
мостарина, лакомост, премостити, мостоградња
15. ватрица ватреност ватра ватромет ватрен
16. б)
17. Толико смо се посветили том напуштеном штенету да смо, бринући о њему, скоро заборавили на своје проблеме.
последична
18. право (директног) објекта
19. в)
20. г)